

हेटौंडा राजपत्र

हेटौंडा उपमहानगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड:५

सङ्ख्या: १

मिति: २०७८/०६/०४

भाग-३

हेटौंडा उपमहानगरपालिका एच. आई. भी. संक्रमित सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८

प्रस्तावना:

यस उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका एच.आई.भी. संक्रमितहरूको पोषण एवं शैक्षिक सहयोग र उपचार खर्च उपलब्ध गराई एच. आई. भी. संक्रमितहरूको मानव अधिकार र स्वास्थ्य अधिकारको सुनिश्चतता गर्दै शैक्षिक निरन्तरताका लागि अभिभावकत्व प्रदान गर्न र संक्रमित व्यक्तिको उपचारमा सहयोग गर्न वान्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि हेटौंडा उपमहानगरपालिका नगरकार्यपालिकाले यो मापदण्ड बनाई जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस मापदण्डको नाम "हेटौंडा उपमहानगरपालिका एच. आई. भी. संक्रमित सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८" रहेको छ ।
- (२) यो मापदण्ड राजपत्रमा प्रकाशन भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा,
- (क) “उपमहानगरपालिका” भन्नाले हेटौँडा उपमहानगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
 - (ख) “कार्यालय” भन्नाले हेटौँडा उपमहानगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।
 - (ग) “कार्यपालिका” भन्नाले हेटौँडा उपमहानगरपालिका नगर कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।
 - (घ) “मापदण्ड” भन्नाले हेटौँडा उपमहानगरपालिका एच.आई.भी. संक्रमित सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८ सम्झनु पर्दछ ।
 - (ङ) “समिति” भन्नाले दफा ८(१) बमोजिम गठित समन्वय समिति सम्झनु पर्दछ ।

३. **कार्यविधिको उद्देश्य:**

- (१) उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्रका एच. आई. भी. संक्रमित र प्रभावित परिवारको सहयोगसङ्ग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने ।
- (२) उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्रका एच. आई. भी. संक्रमित बालबालिकाहरूलाई पोषण र शैक्षिक सहयोग गर्ने ।
- (३) एच. आई. भी. संक्रमित युवाहरूको उच्च शिक्षाको लागि र सङ्क्रमित व्यक्तिहरूको उपचारमा सहयोग पुऱ्याउने ।
- (४) संक्रमित र प्रभावित परिवारको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वावलम्बि बनाउने ।
- (५) उपमहानगर क्षेत्र भित्र एच.आई.भि. सङ्क्रमितहरूको पुनर्स्थापनाको लागि कार्यरत सरोकारवाला निकायहरू विच समन्वय र सहकार्य सुदृढ गर्ने ।

४. **मापदण्डले समेटेका तथा व्यवस्था गर्ने सहयोग:** उपमहानगरपालिकाले एच. आई. भी. संक्रमितहरूलाई देहाय बमोजिमको सहयोग उपलब्ध गराउनेछ:

- (१) उपमहानगरपालिकाले संक्रमित र प्रभावित परिवारको मानव अधिकार र स्वास्थ्य अधिकारलाई उच्च प्राथमिकता सहित योजना, बजेट विनियोजन र कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- (२) उपमहानगरपालिका भित्र रहेका संक्रमित र प्रभावित परिवारहरूको लागि शिपमूलक र आयमूलक तालिम संचालन गर्नु को साथै विऊ पूँजी उपलब्ध गराउने ।
- (३) बालबालिकालाई पोषण तथा शैक्षिक सहयोग गर्ने ।
- (४) एम्बुलेन्स भाडा तथा उपचार सहयोग गर्ने ।
- (५) संक्रमितहरूको जीवनयापन सवल र सरल बनाउन शिपमूलक र आयमूलक तालिम संचालन गर्ने र विउ पुँजी (Seed Money) उपलब्ध गराउने छ । यस कार्यको लागि उपमहानगरपालिकाले वा समन्वय समिती मार्फत अन्य सम्भावित सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय र सहकार्यबाट पनि सम्पन्न गर्न सकिने छ ।

(६) संक्रमित तथा प्रभावित युवाहरूको उच्च शिक्षाको लागि उपमहानगरपालिकाले वा समन्वय समिती मार्फत अन्य सम्भावित सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्यबाट व्यवस्था गर्ने छ ।

५. पोषण तथा शैक्षिक सहयोग प्राप्त गर्ने विधि:-

(१) यस मापदण्ड बमोजिमको सहयोग हेटौंडा उपमहानगरपालिका क्षेत्र भित्र बसोवास गर्ने एच. आई. भि. संक्रमितहरूलाई मात्र प्रदान गरिनेछ ।

(क) १८ वर्ष मुनिका एच. आई. भि. संक्रमित बालबालिकालाई पोषण सहयोग बापत मासिक रु एक हजार मात्र उपलब्ध गराइनेछ ।

(ख) १८ वर्ष माथिका एच. आई. भि. संक्रमित विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सहयोग बापत एक शैक्षिक सत्रमा रु बाह्र हजारमा नबढ्ने गरी समितिको सिफारिसमा उपमहानगरपालिकाले रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) लाभग्राहीले उपदफा (१) को खण्ड (क) र (ख) बमोजिम सुविधा लिनका लागि नागरिकता, बालबालिकाको हकमा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र र अभिभावकको नागरिकता, विद्यार्थीको हकमा सम्बन्धित शिक्षण संस्थाबाट अध्ययनरत रहेको प्रमाणित पत्र र सम्बन्धित वडा कार्यालयको आर्थिक विपन्न भएको सिफारिस उपमहानगरपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

६. एम्बुलेन्स भाडा तथा उपचार सहयोग प्राप्त गर्ने विधि:

(१) एच. आई. भि. संक्रमितलाई उपचारको क्रममा स्थानीय स्तरमा उपचार हुन नसकी अन्यत्र बाहिर लैजान अस्पतालले रिफर गर्दा एम्बुलेन्स आवश्यक परेमा बिल बमोजिमको एम्बुलेन्स भाडा उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) सरकारी अस्पतालको चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्सन अनुसारको औषधी खरिद तथा परिक्षण (बिमा भित्र नसमेटिएका र ए.आर.टी. केन्द्रबाट पाइने सेवा बाहेकको) गराउदाँ लागेको रु पाँच हजार सम्मको बिलको सोधभर्ना भुक्तानी कार्यालयले गर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) अनुसारको रकम सोधभर्ना लिन प्रेस्क्रिप्सन र बिल सहितको निवेदन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ । कार्यालयले उपमहानगरपालिका स्तरको एच आई भि एड्स समन्वय समितिमा आवश्यक छलफल र छानविन गरी सिफारीस गरेको आधारमा कार्यालयले भुक्तानी गर्नेछ ।

७. विऊ पूँजी प्राप्त गर्ने विधि:

(१) संक्रमित व्यक्तिले आय आर्जनका लागि सञ्चालन गर्न खोजेको साना व्यवसाय, पसल, उद्यमको विस्तृत विवरण सहित समिति समक्ष निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (२) निवेदन प्राप्त भए पछि समितिले संक्रमित व्यक्तिको शीप र तालिमलाई समेत आधार मानी बढीमा रु पच्चीस हजार सम्म विऊ पूँजी उपलब्ध गराउनेछ।
- (३) समितिले उद्यमको विस्तृत विवरण अध्ययन गरी औचित्य पुष्टी हुन आएमा रु. पच्चीस हजार भन्दा बढी विऊ पूँजी उपलब्ध गराउनु पर्ने देखिएमा कार्यपालिकामा सिफारिस गर्नेछ।
- (४) उपदफा (३) अनुसारको सिफारिसमा कार्यपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम विऊ पूँजी उपलब्ध गराइनेछ।

८. समन्वय समिति:

- (१) यस मापदण्डको कार्यान्वयनमा सहजीकरण एवं समन्वय गर्न देहाय बमोजिमको उपमहानगरपालिका स्तरीय एच. आई. भी./एड्स समन्वय समिति गठन गरिनेछ।
- (क) सामाजिक विकास महाशाखा प्रमुख ----- संयोजक
- (ख) महिला तथा बालबालिका विकास महाशाखा प्रमुख ----- सदस्य
- (ग) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख ----- सदस्य
- (घ) नगर प्रमुखबाट मनोनित यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक, एच. आई. भी./एड्स र लागु पदार्थ दूर्व्यसन विरुद्धको क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाका ३ जना प्रतिनिधि (१ जना महिला सहित) ---- सदस्य
- (घ) आयुर्वेद तथा जनस्वास्थ्य प्रवर्द्धन शाखा प्रमुख ----- सदस्य सचिव
- (२) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार विषयविज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

९. भुक्तानी विधी:

- (१) दफा ५ को उपदफा (२) बमोजिमको कागजात सहितको विवरण उपमहानगरपालिका स्तरको (एच. आई. भी. एड्स) समन्वय समितिमा प्राप्त भएपछि समितिले आवश्यक छानबिन गरि लाभग्राहीको रूपमा सिफारीस गर्नेछ।
- (२) समन्वय समितिको सिफारिसको आधारमा कार्यालयबाट निर्णय गराई लाभग्राहीको हैसियतमा सहयोग रकम उपलब्ध गराइनेछ।
- (३) उपचार खर्च र एम्बुलेन्स भाडा रकमको हकमा समन्वय समितिको सिफारिस बमोजिम कार्यालयबाट भुक्तानी गरिनेछ।
- (४) पोषण तथा शैक्षिक सहयोग वापतको रकम लाभग्राहीहरूलाई बैंक मार्फत भुक्तानी गरिनेछ।
- (५) यस मापदण्डमा उल्लेख भए बमोजिमका सेवा सुविधा प्राप्त गर्न तोकिएका कागजातको अलावा अस्पतालले एच.आई.भि. संक्रमित प्रमाणित गरेको पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।

१०. मापदण्डको व्याख्या:- यो मापदण्डको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार कार्यपालिकामा निहित रहनेछ।

११. **समन्वय र सहकार्य सुदृढ गर्ने:** समितीले उपमहानगरपालिकामा रहेका सरोकारवालाहरूसंग नियमित समन्वय र सहकार्य मार्फत मापदण्डले समेटेका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न गराउन पहल गर्ने छ ।
१२. **खारेजी र बचाउ:-** हेटौंडा उपमहानगरपालिका एच. आई. भी. संक्रमित सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ खारेजी गरीएको छ। र सो मापदण्ड बमोजिम भए गरेका कार्यहरू यसै मापदण्ड बमोजिम भए गरेको मानीनेछ।
१३. **थपघट तथा हेरफेर:** उपमहानगरपालिकाको आवश्यकता, प्राथमिकता एवं सन्दर्भलाई समेत मध्यनजर गरी कार्यपालिकाले प्रचलित कानूनसँग नबाझिने गरी यस मापदण्डमा आवश्यक थपघट तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

प्रमाणीकरण मिति:- २०७८/०६/०६

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
शिवराज चौलागाई
हेटौंडा उपमहानगरपालिका